

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen maakunnassa

Risto Kuronen, Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä
Susanna Leimio, Sosiaalialan osaamiskeskus Verso

A stylized, colorful illustration of a cityscape at the bottom of the page. The buildings are represented by various geometric shapes in shades of blue, green, and light blue. There are also some green circular shapes representing trees. The overall style is modern and abstract.

UUSI **PH**

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävät maakunnassa

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen poikkihallinnollinen strateginen johtaminen
- Maakuntien kunnille tarjoaman tuen järjestäminen ja toteuttaminen
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävien järjestäminen osana sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita
- Yhdyspintapalveluiden järjestäminen

Tausta

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö on ollut jäsentymätöntä ja johtajuutta ei ole määritelty. Työn kustannustehokkuudesta ei ole ollut saatavilla tietoa eikä näyttöä
- Seudullista yhteistyötä sekä yhteistoiminnan sisältöjä ja rakennetta on kehitetty jo useamman vuoden ajan. Työskentelyn tuloksena on syntynyt ehdotus maakunnallisesta hyte-rakenteesta

Tavoitteet

- Maakunnan hyte-työn rakenne, toimijat, vastuut ja sisältö on määritelty ja viety käytäntöön
  - Tulevalla maakunnalla on keskeinen rooli hyte-työssä
  - Keskeisiä hyte-toimijoita ovat maakunta, kunnat, sosiaali- ja terveydenhuollon toimijat, kolmas sektori ja yksityiset yritykset
  - Maakunnallinen hyte-rakenne mahdollistaa toimijoiden yhdessä tekemisen ja esimerkiksi maakunnan tuen kunnille

Konkreettiset lopputulokset, hyödyt ja vaikutukset

- Maakunnallisen hyte-työn rakenne, toimijat, vastuut ja sisällöt on kuvattu sekä toimeenpanosta on laadittu suunnitelma.
- Maakunnallisesti koordinoitua verkostomaista hyte-työtä seurataan ja arvioidaan systemaattisesti.
- Saatua tietoa käytetään alueella tehtävän työn tueksi ja kehittämiseksi.
- Monitoimijaisella yhdessä tekemisellä varmistetaan *työn laatu, kustannustehokkuus ja vaikuttavuus*.

Valmisteluryhmän kokoonpano

Organisaatio	Nimi	Tulosalue
Lahden kaupunki	Alm Sari	Osallisuus ja hyvinvointipalvelut
	Haverinen Pia	
	Granqvist Tiina	Sivistystoimi
	Palomäki Johanna	Elinvoima- ja kilpailukykypalvelut
Hartolan kunta	Olenius Merja	
Hollolan kunta	Ruotsalainen Matti	Hyvinvoinnin palvelualue
Hämeen poliisi	Seppänen Tero	
Lahden seurakuntayhtymä	Määttä Petri	Diakonia ja sairaalasielunhoito
LAMK	Kilpinen Tuula	Sosiaali- ja terveystoimi
Hämeen ELY-keskus	Santos Kristiina	Maahanmuuttoasiat
Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysturva ry	Haaja Helena	Järjestöt 2.0 -hanke
PHLU	Salo Maj-Brit	
Päijät-Hämeen yrittäjät	Hongisto Outi	
Päijät-Hämeen liitto	Majala Ville	Maakuntauudistus
	Rautiainen Ismo	Sote- ja maku-uudistus, PHHYKY
Sosiaalialan osaamiskeskus Verso	Susanna Leimio	Ehkäisevä työ
	Vesterinen Elina	LAPE
PHHYKY	Oikkonen-Nikula Anu	I&O
	Kuronen Risto	Kehittäminen ja terveyden edistäminen
	Hokkanen Sari	
	Lehtovaara Heli	

Sosiaali- ja terveydenhuolto
 Alueen kehittäminen
 Alueen käyttö
 Elinkeinot
 Työllisyys
 Ympäristö
 Liikenne
 Maatalous
 Pelastustoimi
 Varautuminen
 Ympäristöterveydenhuolto
 Konsernipalvelut

Opiskelijaterveydenhuolto
 Äitiys- ja lastenneuvola
 Terveyskeskus
 Työterveyshuolto
 Hammashoitolat
 Kotipalvelu
 Sosiaalityö
 Palvelutalot

Päivähoito
 Kirjasto
 Nuorisopalvelut
 Kulttuuripalvelut
 Koulut ja oppilaitokset
 Liikuntapalvelut
 Ympäristöpalvelut
 Liikennepalvelut
 Kaavoitus
 Vapaa-aikapalvelut
 Kotoutus
 Asuminen
 Hyvinvointityöryhmä

Strategia ja painopisteet

Korkeakoulut ja oppilaitokset

Lahden yliopistokeskus:
 Helsingin yliopisto ja LUT
 LAMK
 Liikuntakeskus Pajulahti
 Haaga Helia
 Salpaus
 Hyria
 Kansanopisto
 Kansalaisopistot
 Suomen Urheiluopisto (Vierumäki)

Yksilö
 Perhe, suku, naapurit
 Koti, taloyhtiöt

Palvelukeskukset (toimitila, ict)
 Lupa- ja valvontavirasto
 Liikennevirasto
 Poliisi
 Puolustusvoimat
 Työvoimatoimisto
 KELA
 ELY
 Kotoutus
 Tulli

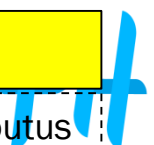
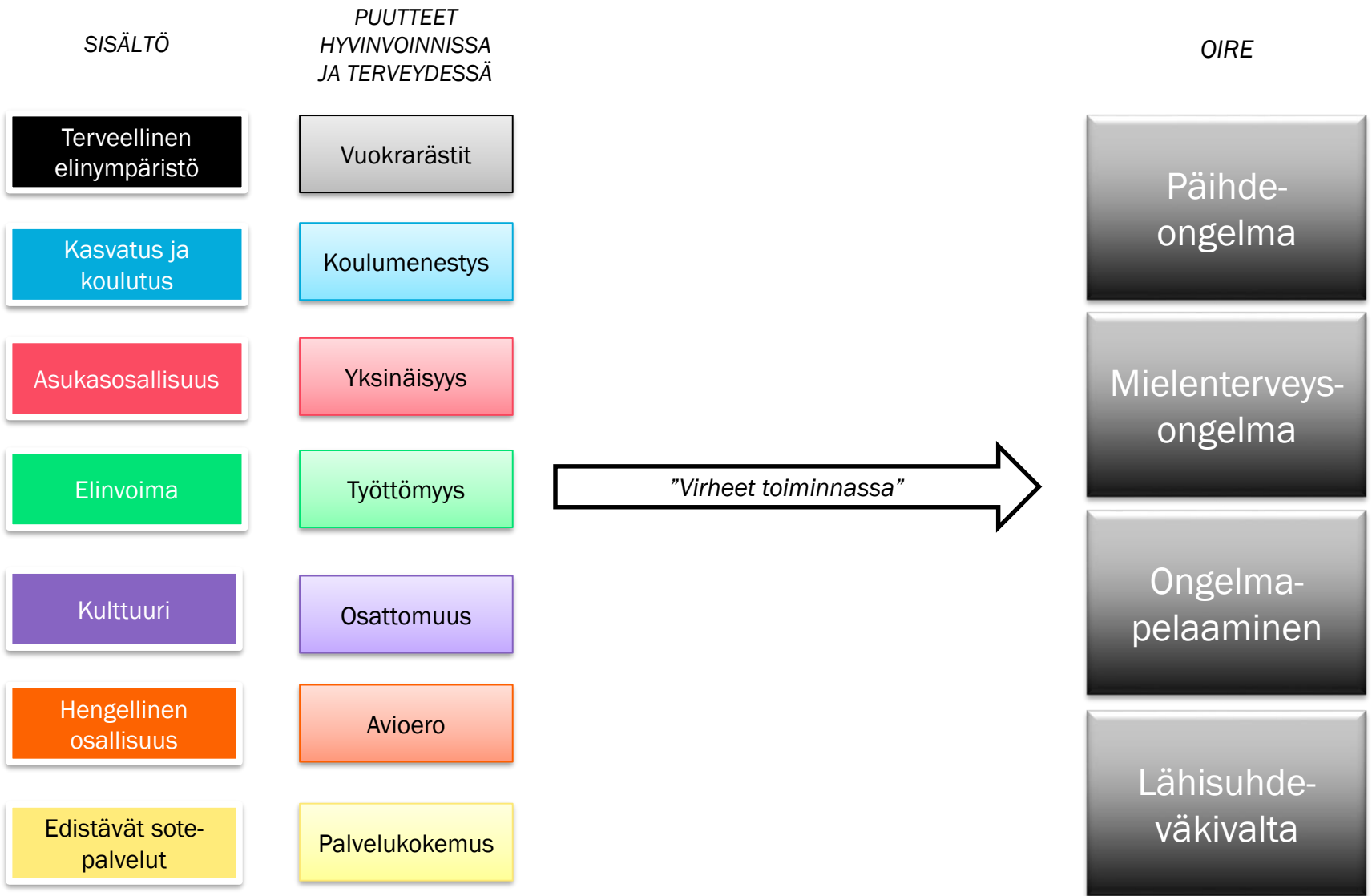
Asukas-, kotiseutu- ja kaupunginosayhdistykset
 Eläkeläis-, seniiori- ja veteraaniyhdistykset
 Harraste- ja vapaa-aajan yhdistykset
 Kulttuuri- ja perinneyhdistykset
 Lapsi- ja perheyhdistykset sekä nuorisoseurat
 Monikulttuuriset ja kansainväliset yhdistykset
 Vammaisjärjestöt
 Sairaus-, terveys- ja potilasyhdistykset
 Sosiaali-, terveys- ja hyvinvointialan yhdistykset
 Urheilu- ja liikuntaseurat
 Vertaistukiryhmät

Apteekit
 Kaupat, kauppaketjut
 Hoito- ja hoivayrittäjät
 Hyvinvointiteknologia

Mahdollistaja	Keskeiset tehtävät
Kunnat	<ul style="list-style-type: none"> • Luo, kehittää ja ylläpitää asuin- ja elinympäristön olosuhteita: Viihtyisä, toimiva ja turvallinen ympäristö, mahdollisuuksia terveelliseen, turvalliseen ja toimivaan elämään <ul style="list-style-type: none"> ✓ Edistää osaamista ja kulttuuria ✓ Edistää kunnan elinvoimaa ✓ Edistää paikallista identiteettiä ja demokratiaa ✓ Järjestää palveluita ja huolehtii niistä ✓ Tuottaa, seuraa ja kehittää hyvinvointitietoa
Järjestöt	<ul style="list-style-type: none"> • Vertaistuki • Tiedon välittäminen, ennaltaehkäisy • Toimintakyvyn ylläpitäminen • Osallisuuden ja yhteisöllisyyden lisääminen • Maksuton psykososiaalinen tuki palveluketjun eri vaiheissa • Täydentää julkista palvelutarjontaa matalankynnyksen toimijana
Uskonnolliset yhteisöt	<ul style="list-style-type: none"> • Tarjoaa hengellistä osallisuutta, kasvatusta ja diakoniaa: Hengellisen tradition siirtäminen, yksinäisyyden torjunta, tasavertaisuuden edistäminen, toimijuuden vahvistaminen, yhteisöllisyyden edistäminen
Yritykset	<ul style="list-style-type: none"> • Tunnistaa asiakastarpeita ja kehittää tarjoomaa tarpeita vastaavaksi • Tuottaa palvelulupauksensa ja asiakkaiden tarpeiden mukaisia tuotteita ja palveluita • Kehittää liiketoimintaa kannattavasti ja vastuullisesti • Tarjoaa terveet ja toimivat puitteet työnteolle
Korkeakoulut ja oppilaitokset	<ul style="list-style-type: none"> • Vastaa koulutuksella työelämän tämän hetken ja tulevaisuuden tarpeisiin ja vaatimuksiin • Kehittää ja nostaa työssä olevan henkilöstön osaamista • Kehittää uusia palveluita ja tuotteita arvioimalla HYTE-työtä • Tuottaa uutta tietoa

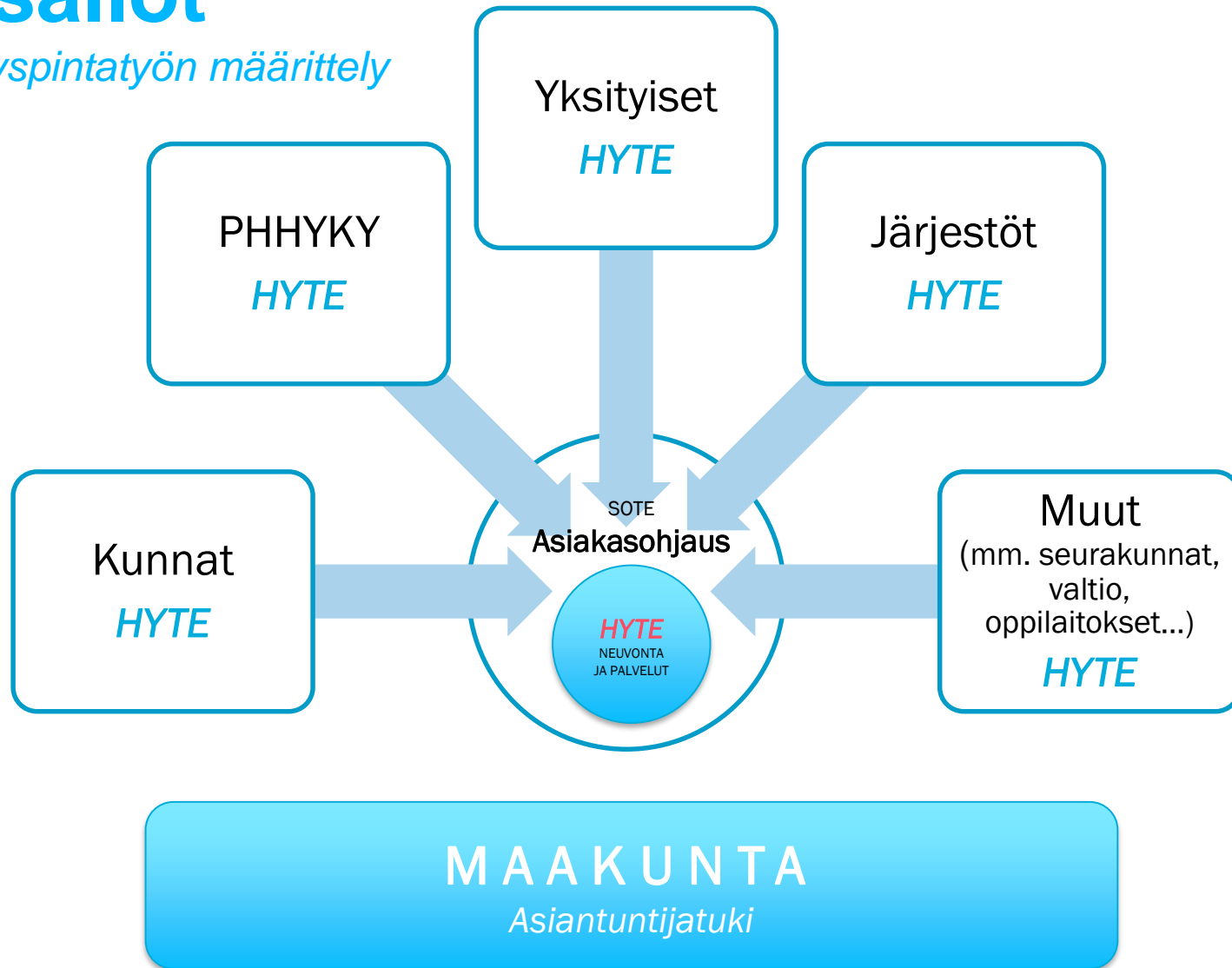

Mahdollistaja	Keskeiset tehtävät
Sosiaali- ja terveyshuolto	[valmisteilla]
Kuntalainen	[--]
Maakunta	<ul style="list-style-type: none"> • Maakuntien tehtävä on tukea kuntia ja huolehtia alueellisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävistä. • Maakunnan on huolehdittava lisäksi siitä, että se edistää näitä tavoitteita myös omassa toiminnassaan. • Maakunta antaa kunnille asiantuntijatukea sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä ja ehkäisevässä päihdetyössä. • Maakunnan on myös huolehdittava asiakkaiden ohjaamisesta järjestöjen toiminnan piiriin.
Valtio	<ul style="list-style-type: none"> • Maakuntien ja kuntien rahalliset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kannusteet perustuvat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimiin eli ns. HYTE-kertoimiin. Kertoimien perusteella määräytyvät valtionosuudet ovat yleiskatteellista rahoitusta. <ul style="list-style-type: none"> • Kunnat saavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosaa. Kunta saa sitä sen mukaan, miten hyvin se hoitaa tehtävänsä asukkaidensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. • Maakuntien valtionosuuksiin vaikuttaa jatkossa se, miten maakunnan toimet edistävät asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä. Maakuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin kuvaa maakuntien toimintaa ja toiminnan tuloksia määrätyillä alueilla.

Sisällöt

Yhdyspintatyön määrittely

Aikataulu

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

27.9.2018

Päätoisportti / Tehtävän nimi	Status	Pvm	2018													
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Valmisteluryhmän kokoaminen	Valmis	9.1.2018 - 31.1.2018	■													
Maakunnallisten hyte -toimijoiden tunnistaminen	Valmis	1.2.2018 - 31.3.2018		■	■	■										
Toimijoiden hyte-vastuiden ja tehtävien määrittely	Kesken	22.5.2018 - 30.6.2018						■	■							
Hyte -työn sisältöjen määrittely	Kesken	22.5.2018 - 30.11.2018						■	■	■	■	■	■	■	■	■
Hyte -työn arvolupauksen määrittely	Kesken	19.6.2018 - 13.11.2018							■	■	■	■	■	■	■	■
Ehdotetun maakunnallisen hyte - rakenteen tarkastelu ja täsmentäminen	Kesken	19.6.2018 - 17.12.2018							■	■	■	■	■	■	■	■
Hyte -rakenteen arviointi	Ei aloitettu	13.11.2018														▲
Arvolupauksen arviointi	Ei aloitettu	13.11.2018														▲

Kiitos!